

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

9. december 2024

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 474 (Alm. del) af 19. september 2024

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvor stor en andel af befolkningen, der skønnes at kunne opretholde en udbetaling fra pensionsformue, finansiel formue og friværdisvarende til mindst 80 pct. af erhvervsindkomsten før tilbagetrækning (dog mindst den maksimale dagpengesats) i hele den forventede restlevetid, hvis man trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet hhv. 1 år, 3 år og 5 år før gældende pensionsalder i hhv. 2035, 2040, 2045, 2050, 2055 og 2060 fordelt på uddannelsesbaggrund?

Svar

Det har ikke været muligt at foretage opgørelsen for de efterspurgte år og alderstrin, idet en sådan opgørelse ville indebære fremskrivninger af beskæftigelses- og formueforhold på individ-niveau over en lang årrække og dermed i højere grad afspejle beregningsantagelser end faktiske forhold. I besvarelsen ses i stedet på personer født i år 1963, der var 59 år i 2022, som er det sidste tilgængelige data-år.

Besvarelsen tager udgangspunkt i årgangens observerede individuelle løn- og formueforhold. Opgørelsen trækker på data fra Danmarks Statistiks registre, herunder personindkomstregisteret, registeret for formue og gæld fordelt på personer, registeret for pensionsindbetalinger samt uddannelsesregisteret. Opgørelsen skal ses i forlængelse af en lang række beregningstekniske og opgørelsesmæssige valg og antagelser, som er nærmere beskrevet i boks 1.

For at kunne sammenligne udbetalinger fra fri formue (som er opgjort efter skat) med udbetalinger fra en pensionsopsparing (som er opgjort før skat) er udbetalinger fra pensionsopsparingen omregnet til efter-skat værdi. Tilsvarende er persons erhvervsindkomst før tilbagetrækning omregnet til en værdi efter skat. Således er det lagt til grund, at det er 80 pct. af efter-skat værdien af erhvervsindkomsten før tilbagetrækning (dog som minimum værdien af den maksimale dagpengesats efter skat), der skal kunne opretholdes i pensionstilværelsen.

Det er lagt til grund, at der med tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet tænkes på tilbagetrækning fra beskæftigelse, og at der ikke modtages en overførselsindkomst som tilbagetrukket i aldrene før folkepensionsalderen. Konkret er der i opgørelsen

således taget udgangspunkt i personer med en gennemsnitlig årlig erhvervsindkomst over 100.000 kr. (2024-niveau) som 57-59-årig. Den gennemsnitlige årlige erhvervsindkomst for disse personer udgør 684.000 kr. for mænd og 510.000 kr. for kvinder (2024-niveau) før skat, svarende til i størrelsesordenen 430.000 og 330.000 kr. opgjort efter skat.

Det er i spørgsmålet angivet, at indkomsten i restlevetiden alene skal opretholdes ved udbetalinger fra pensionsudbetalinger, finansiel formue samt friværddi. Gennemsnitspersonens formue skal således kunne finansiere en løbende udbetaling på ca. 344.000 kr. for mænd og ca. 264.000 kr. for kvinder efter skat, i hele tilbage-
trækningsperioden.

Med de anvendte antagelser vedr. forrentning og forventet restlevetid mv., *jf. boks 1*, kræves en samlet nettoformue på ca. 5,4-5,8 mio. kr. for mænd og 4,4-4,8 mio. kr. for kvinder opgjort efter skat, afhængig af formuens sammensætning på fri formue og pensionsformue, hvis formuen skal kunne opretholde den påkrævede minimums-udbetaling i hele perioden fra folkepensionsalderen og frem til den forventede levetid. Ét års tidligere tilbagetrækning kræver for gennemsnitspersonen en samlet nettoformue, som er ca. 344.000 kr. højere for mænd og ca. 264.000 kr. højere for kvinder.

Da den gennemsnitlige nettoformue for de betragtede 59-årige udgør 4,6 mio. kr. for mænd og 2,6 mio. kr. for kvinder (opgjort efter skat), vil gennemsnitspersonen, når der som her ses bort fra social pension, ikke kunne trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet før eller på folkepensionsalderen, uden at forsørgelsesgrundlaget fra formuen (opgjort efter skat) falder til under 80 pct. af den nuværende erhvervsindkomst (opgjort efter skat).

Det skønnes, at 8, 6 og 6 pct. af de ufaglærte har tilstrækkelig formue til at kunne opretholde den påkrævede minimumsudbetaling i pensionstilværelsen ved tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet hhv. 1, 3 og 5 år før folkepensionsalderen. Andelen er lidt højere for faglærte og for personer med kort- og mellemlang videregående uddannelser, og højest for personer med lang videregående uddannelse, hvor hhv. 20, 17 og 14 pct. skønnes at have tilstrækkelig formue, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Andel af årgang 1963 i beskæftigelse som 57-59-årig, der alene fra opsparede midler skønnes at kunne opretholde et forsørgelsesgrundlag svarende til mindst 80 pct. af erhvervsindkomsten som 57-59-årig opgjort efter skat ved tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet hhv. 1, 3 og 5 år før folkepensionsalderen, opdelt på højeste fuldførte uddannelse

	1 år før	3 år før	5 år før
Ekskl. social pension		----- pct. -----	
Ufaglært	8	6	6
Faglært	10	8	7
Kort- og mellemlang videregående	10	9	7
Lang videregående	20	17	14

Inkl. social pension		---- pct. ----	
Ufaglært	34	25	19
Faglært	37	28	22
Kort- og mellemlang videregående	35	27	21
Lang videregående	40	33	28

Anm.: Se beregningsforudsætninger beskrevet i boks 1.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

Hvis der også medregnes udbetaling af social pension, herunder folkepension og supplerende pensionsydelse, skønnes en betydeligt større andel at have tilstrækkelig formue. Når andelen er større skal det ses i sammenhæng med, at folkepensionen udgør en betydelig andel af pensionisternes indkomstgrundlag.

Givet de i boks 1 beskrevne beregningsforudsætninger skønnes det, at 34, 25 og 19 pct. af de ufaglærte har tilstrækkelig formue til at kunne trække sig fra arbejdsmarkedet hhv. 1, 3 og 5 år før folkepensionsalderen for egne midler, når socialpension indregnes i perioden fra folkepensionsalderen og frem til forventet levetid. For personer med lang videregående uddannelse skønnes hhv. 40, 33 og 28 pct. at have tilstrækkelig formue (jf. formuekravet defineret i spørgsmålet) til at trække sig fra arbejdsmarkedet hhv. 1, 3 og 5 år før folkepensionsalderen, *jf. tabel 1*.

Boks 1

Beregningsforudsætninger

Målgruppe: Der regnes på personer, som er født i 1963. Da der spørges ind til personer, som trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet, ses alene på den del af årgangen, der som 57-59-årig havde en gennemsnitlig årlig erhvervsindkomst på minimum 100.000 kr.

Forrentning og levetid: I overensstemmelse med de sædvanlige regneprincipper på området antages en årlig forrentning af pensionsformuen på 3,5 pct., svarende til en antaget rentenormal på 4 pct. fraregnet 0,5 pct.-point i administrationsomkostninger. Der regnes i 2024-niveau med en skønnet årlig realvækst på 1,2 pct. og en skønnet inflation på 1,8 pct. Den gennemsnitlige levetid for årgangen (opgjort fem år før årgangen når folkepensionsalderen på 68 år) skønnes at være 83,6 år for mænd og 86,3 år for kvinder. Størrelsen på de løbende pensionsudbetalinger er beregnet på baggrund af den gennemsnitlige levetid for mænd og kvinder på 84,9 år. For nettoformuen ekskl. pensionsformue antages en forrentning svarende til vækst- og inflation. Der er i beregningerne ikke afsat en reserve til levetid udover den gennemsnitlig restlevetid

Erhvervsindkomst: Erhvervsindkomsten opgøres som et treårigt gennemsnit af den observerede erhvervsindkomst ved alder 57-59 år og opgøres ekskl. pensionsbidrag, hvor der fremskrives til 2024-niveau med lønudviklingen. Erhvervsindkomsten som 57-59-årig antages videreført i årene fra 60 år og frem til alderen for tilbagetrækning. Efter-skat værdien af erhvervsindkomsten er beregnet som gennemsnittet af efter-skat værdierne af de årlige erhvervsindkomster ved 57-59 år.

Formue: Alle formue-komponenter observeres ved 59 år, som er det er sidste alderstrin, hvor der ikke er mulighed for at påbegynde pensionsudbetalinger. Pensionsindbetalinger fremskrives fra 60 år og frem med den gennemsnitlige observerede pensionsindbetaling ved 57-59 år, hvor der skelnes mellem indbetalinger til fradragsberettigede ordninger (liv- og ratepension) og aldersopsparring. Den del af pensionsformuen, som kan udbetales som et engangsbeløb (aldersopsparring og kapitalpension) indgår med efter-skat værdien i den opgjorte nettoformue ekskl. løbende pensionsudbetalinger. Opgørelsen af nettoformuen følger Danmarks Statistiks opgørelse i den

individbaserede formuestatistik. Det skal til opgørelsen bemærkes, at det er lagt til grund, at personerne kan belåne evt. friværdi samt fremtidige pensionsudbetalinger fuldt. Ægtefællens formue indregnes ikke.

Pensionsudbetalinger: Det antages, at den del af pensionsformuen, som er med løbende udbetalinger (dvs. liv- og ratepensioner samt ATP), udbetales over hele restlivet. Værdien af de løbende pensionsudbetalinger beregnes for påbegyndt udbetaling hhv. et, tre og fem år før folkepensionsalderen. Det antages, at alle har mulighed for at påbegynde udbetalingen af hele deres pensionsformue fem år før folkepensionsalderen. De løbende pensionsudbetalinger mindskes, jo tidligere personen vælger at trække sig, hvilket dels afspejler, at pensionsformuens udbetalinger skal strækkes over en længere årrække, samt at der vil være færre år med indbetalinger.

Social pension: På baggrund af de løbende pensionsudbetalinger beregnes for alle personer en skønnet udbetaling af folkepensionens grundbeløb, tillæg og supplerende pensionsydelse, hvor der er taget udgangspunkt i satserne for enlige pensionister i 2024-niveau ved 2030-regler, og hvor ydelserne alene aftrappes som følge af egne pensionsudbetalinger samt en opgørelse af egen likvid formue til beregning af den supplerende pensionsydelse. Der er taget udgangspunkt i satserne for enlige, og der er set bort fra evt. aftrapning som følge af samleverens indkomster. Der er i opgørelsen set bort fra mulig indtægt i form af boligstøtte mv. I årene med tilbagetrækning før folkepensionsalderen er det antaget, at der ikke modtages en overførselsindkomst.

Indkomst som tilbagetrukket: Over folkepensionsalderen beregnes indkomsten som efter-skat værdien af personens løbende pensionsudbetalinger og social pension, herunder folkepensionens grundbeløb og tillæg samt supplerende pensionsydelse (med mindre der regnes ekskl. social pension). Før folkepensionsalderen beregnes indkomsten som tilbagetrukket som efter-skat værdien den løbende pensionsudbetaling. I det tilfælde, hvor der regnes ekskl. social pension, er indkomsten som tilbagetrukket den samme over og under folkepensionsalderen.

Skat: Der beregnes en skat af erhvervsindkomsten før tilbagetrækning samt af indkomsten som tilbagetrukket bestående af social pension og udbetalinger fra fradragsberettigede pensionsordninger. Beregningen tager højde for personfradrag samt (for de erhvervsaktive ældre) job- og beskæftigelsesfradrag, det ekstra pensionsfradrag og ligningsmæssige fradrag som antages at udgøre knap 10.000 kr. I det tilfælde, hvor der regnes på et forløb uden udbetaling af social pension, beregnes efter-skat værdien af de fradragsberettigede pensionsudbetalinger ved at gange med 0,6.

Påkrævet formue for at kunne opretholde en indkomst på 80 pct. af erhvervsindkomsten før tilbagetrækning: Den påkrævede nettoformue ekskl. løbende pensionsopsparing opgøres som summen af 1) finansieringsmankoen som tilbagetrukket før folkepensionsalderen og 2) finansieringsmankoen som tilbagetrukket efter folkepensionsalderen.

1. I folkepensionstilværelsen beregnes finansieringsmankoen som forskellen mellem 80 pct. af efter-skat værdien af erhvervsindkomsten før tilbagetrækning (dog som minimum efter-skat værdien af den maksimale dagpengesats) og efter-skat værdien af indkomsten fra løbende pensionsudbetalinger og evt. social pension, ganget med det forventede antal år som folkepensionist.
2. I perioden med tilbagetrækning før folkepensionsalderen beregnes finansieringsmankoen som forskellen mellem 80 pct. af efter-skat værdien af erhvervsindkomsten før tilbagetrækning (dog som minimum efter-skat værdien af den maksimale dagpengesats) og den beregnede efter-skat værdi af den løbende pensionsudbetaling, ganget med antal år med tilbagetrækning før folkepensionsalderen (dvs. hhv. 1, 3 og 5).

I det tilfælde, hvor der regnes ekskl. social pension, vil den årlige finansieringsmanko før og efter folkepensionsalderen være ens. Såfremt personens samlede finansieringsmanko som følge af løbende pensionsudbetalinger er negativ, dvs. at efter-skat værdien af løbende pensionsudbetalinger og evt. social pension overstiger 80 pct. af efter-skat værdien af erhvervsindkomsten, er det muligt at opfylde formuekriteriet på trods af at den opgjorte nettoformue ekskl. depotværdien af løbende pensionsudbetalinger måtte være negativ, idet det er antaget, at fremtidige pensionsudbetalinger kan belånes.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister